GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 86.

W e Srodę Dnia 25. Października 1809.

D. 22 b. m. nadedniem przywiozł tu goniec JO. Xciu Naczelnemu Wodzowi przyiemną wiadomość o zawartym pokoiu między Nayiaśnieyszym Cesarzem Francuzow, Królem Włoskim, Protektorem ligi Reńskiey i Cesarzem Austryackim. O godzinie 7 z rana wystrzały zdział ogłosiły tę nowinę Publiczności. Po zwykłem nabożeństwie woyskowem w kościele Panny Maryi przeczytał W. Jmć X. Łancucki, Archiprezbiter rzeczonego kościoła, poniższy rozkaz dzienny i z wrodzoną sobie wymową złożył z tego powodu JO. Xciu Wodzowi życzenia; potem uszykowanemu w paradzie na rynku licznemu woysku przeczytany został. W wieczor całe miasto było oświecone, pod czas którego woyskowe muzyki przygrywały przy odwachach i po rogach rynku, aż do poźney nocy.

ROZKAZ DZIENNY.

JO. Xżę Naczelny Wodz, zlecił ogłosić następuiący rozkaz dzienny:

W Schönbrunn d. 14 *Października* 1809.

Pokoy na dniu dzisieyszym 14go Października o 9tey godzinie z rana przez Hrabiego Champagny, Ministra spraw zagranicznych Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, a Xcia Liehtenstein pełnomocnika Cesarza Austryackiego podpisany został. — Jchmość Panowie Marszałkowie każą tę wiadomość przez salwę artyleryi ogłosić. (Podpisano) *Xżę Neufszatelski, Wicehetman, Jenerał Major, Alexander.* — Niżey zaś podpisano: Jenerał dywizyi przy boku Jenerała Majora.

Zgodno z oryginałem Jenerał brygady, Szef sztabu jeneralnego *Fiszer.*

Dalszy ciąg rapportow woyska Polskiego.

W kwaterze główney w Iwsiu dnia 4go *Czerwca* 1809.

SZTAB JENERALNY.

ROZKAZ DZIENNY.

Gdy na mylne podanie przez pułk 3ci piechoty Pan Kapitan Markowski w dawnieyszym rozkazie dziennym był ogłoszony, iakoby bez opowiedzenia się, pozostał w Warszawie, a gdy teraz dostatecznie dowiodł, że pozostał chory w lazarecie i tam zameldować się kazał swey kommendzie, powyższy rozkaz dzienny, co się iego tycze, odwołuie się.

Jenerał Brygady Szef Sztabu Jeneralnego (podp.) *Fiszer.*

Dodatek.

JO. Xżę Naczelny Dowodzca, zaleca iak naymocniey, aby nikt nie nazywał woyska Rossyyskiego woyskiem Moskiewskim; ani szczególnych osób Moskalami, gdyż to nieiest właściwe nazwisko Rossyan.

(Pod.) *Fiszer.*

Zgodno z oryginałem

Major Kommendant placu Warszawy i Pragi

Hornowski.

Gubernator Miasta Stołecznego i Rezydencyonalnego J. K. Xiążęcey Mości Warszawy.

Uwiadomia, iż JW. Jenerał dywizyi Zaiączek, attakował w dniu 6 bieżącego miesiąca nieprzyiaciela w dwoch punktach: w Gniewoszowie i pod Warką, z równą w obydwoch pomyślnością; w pierwszym Pułkownik Sienkiewicz zabrał nieprzyiacielowi 75 żołnierzy i officera rannego. Straciliśmy tylko iednego kapraia, który zabitym został, zdobyto oraz 3,000 beczek soli, które do Warszawy będą sprowadzone. — Major Swiderski z powstania Łomżyńskiego, w punkcie drugim wypędził nieprzyiaciela z Warki.

Kwatera główna Jenerała dywizyi Zaiączka, musi bydź dziś za Pilicą w Głowaczewie. — Kwatera JW. Jenerała dywizyi Dąbrowskiego dziś stanęła w Skierniewicach. — Podiazdy tey dywizyi odegnały nieprzyiaciela, któren przedrzeć się chciał na trakt Piotrkowski, i zbliżył się był do Strykowa.

A. Kosiński.

Jan Michał Dąbrowski, Jenerał Brygady, Członek Ciała prawodawczego Organizator siły zbroyney departamentu Warszawskiego.

W skutek mocy mi daney od JW. Jenerała dywizyi Dąbrowskiego, Kommendanta siły zbroyney na lewym brzegu Wisły, do organizacyi powstania w departamencie Warszawskim, które to powstanie składać się będzie z iednego regimentu iazdy, iednego piechoty, iednego batalionu strzelcow i iednego oddziału artylleryi podaię do wiadomości publiczney, iż chcąca młodzież poświęcić się obronie kraiowey będzie przyymowaną do korpusow i odbierze przeznaczenie stosowne swey zdatności. W korpusach maiących się teraz zakładać, utworzą się kompanie pod tytułem Towarzysko wyborowe, do których iedynie talent czytania, pisania i rachunkow wstęp każdemu ułatwié, a późniey po okazanych dowodach dzielności i odwagi pierwszeństwo do awansu zapewnić mogą. Wszyscy chcący służyć w kompanii Towarzysko wyborowey, bądź w ieździe, bądź w piechocie, winni będą ekwipować się własnym kosztem. Gdy zaś oyczyzna zabezpieczoną zostanie, na ten czas każdy może się podać do dymissyi, którą odbierze na stopień iaki w kompanii uzyskał; posiadaiący zaś talenta, po złożeniu examinu zostanie przyiętym do szkoły Inżynierow. Dla przyspieszenia skutku organizacyi tychże korpusow, wszystkich ochotnikow, strzelcow, towarzyszow, zastępcow i kantonistow w każdym głownym mieście i rezydencyi Podprefekta zbierać maią Rotmistrz i officer z liniowego woyska na ten koniec wysłani, a zaś zaciągnionych w liczbie dziesięciu lub więcey do Piątku moiey głowney kwatery odsyłać będą. — Dan w głowney kwaterze w Warszawie d. 7go Czerwca 1809.

(Podp.) *Dąbrowski.*

JW. Łubieński Pułkownik gwardyi narodowey wydał następuiącą odezwę:

Obywatele Miasta Warszawy!

Nadeszła nakonice chwila, w którey uwolnionemi zostaliśmy walecznością współ-bra-

ći naszych, od srogiego iarzma naiezdnikow; przestańcie bydź nieczynnemi, ochoczo bierzcie oręż w rękę, kto kolwiek wolnieyszy od zatrudnień domowych, niechay stoie w szyki, poydziem dopomodz współrodakom, do zamszczenia się na nieprzyiacielu, za krzywdy i zniewagi tak niesłusznie nam poczynione. Wy zaś którym wiek i gwałtowne domowe okoliczności niedozwalaią porzucić siedlisk waszych, rownie użytecznemi oyczyznie bądźcie; wam polecone iest bezpieczeństwo i spokoyność żon, dziatek i maiątkow, walecznych synow oyczyzny, którzy krew toczą za iey niepodległość. — Niepotrzebną rzeczą znaydnię zachęcać was bardziey szanowni obywatele, do pełnienia obowiązków, zaufany będąc w znaney mi gorliwości Gardzillow, dosyć mi powiedzieć, żeście Polacy, i że oyczyzna waszego potrzebuie ramienia. — Dan w Warszawie d. 6go Czerwca 1809 roku.

Piotr Łubieński, Pułkownik i Dowodzca Gwar. Nar.

Po wkroczeniu woyska Polskiego do Galicyi i zaięciu przez nie znacznéy iey części, wyszła do iey mieszkańcow następuiąca odezwa:

Józef Xżę Poniatowski, Dowodzca woysk Polskich, Kawaler r znamitych orderow.

Polacy Galicyanie! Gdym na ziemię waszą, niegdyś oycom naszym wspólną, z woyskiem Polskim pod moią kommendą zostaiącym wchodził, przez skromną do was iako do braci odezwę, chciałem naypr zod doświadczyć, czyli niemi istotnie bydź nieprzestaliście.

Przyięliście nas wszędzie obywatele, iak się spodziewać należało; a zapał wasz na widok żołnierza Polskiego (który po Europie wszędzie zbiera laury) i naturalna serc iednorodnych skłonność iest tak widoczną, że bynaymniey wątpić niemogę, abyście obok nas ochoczo stanąć niemieli, i dzielić trudy woyny przez miłość oyczyzny Polakom uprzyiemnione.

Wreście, gdy Arcy Xżę Ferdynand przez ogłoszone drukiem wezwania przeciwziąć był odciągać od wierności swemu Królowi Sasow, i proponował im, aczkolwiek bezskutecznie, z nich ochotnikow Polskich formować wolne bataliony; z tem mocnieyszą pobudką wzywam was bracia, do wstąpienia w nasze roty, w których iuż od dwoch lat wielu z waszych ziomkow z chlubą za oyczyznę, i naymilszy dla serca Pol ka walczą interes.

Idźcie za tym przykładem i za waszem czuciem, którego ani przytłumić, ani wstrzymać nie zdołacie.

Pomnijcie bracia, cośmy w czasie ostatniey woyny uczynili, gdy dla odzyskania bytu naszego, powodowani iedynie nadzieią, na własney ziemi niszczącą maiątki nasze obarczoney woyną, walczyliśmy z wytrwałością i poświęceniem się.

Wierzcie mi bracia, że nadgrodę zasługa uprzedzić powinna, i skutek wypływa z przyczyny, egoiści tylko i zimne dusze tey wielkiey prawdy poiąć nie potrafią; procz wzgardy dla ich obojętności pozostanie im wieczny wstyd i wyrzuty w podziele.

Polacy wszędzie podobnemi sobie bydź muszą, a po srogich doświadczeniach ubiegać się wszystkim należy rownie o obywatelskie iako i rycerskie wieńce.

Dan w główney kwaterze w Ulanowie d. 20 Maia 1809.

(Pod.) *Jozef Xżę Poniatowski.*

Zgodno z oryginałem: Intendent Jeneralny Galicyi.

Raymund Rembieliński.

(*Reszta potem.*)

Z Paryża d. 7. Października.

Nowe woysko pod nazwiskiem woyska Hanowerskiego ma bydź utworzone i dowodzić nim ma, iak mowią, Xżę Pontecorwo.

D. 2 odprawiła się w pałacu Tuilleries pod prezydencyą Xcia Arcykanclerza tayna rada. Naradzano się na niey względem proiektu do uchwały senatu w celu wybrania 36,000 popisowych ludzi do woyska odwodowego. Nowy ten zaciąg ma bydź do 1go Listopada w gotowości do drogi. Jedna iego część uda się do Bruxelli, a dwie do Bajony. Oprócz tego idzie teraz 25,000 woyska do Hiszpanii.

Wiadomo, że kancelarya ministra spraw zagranicznych w Paryżu składa się z 5 oddziałow. Jeden z tych oddziałow poiechał niedawno do Altenburga, gdzie układano się o pokoy z Austryą, i ma to bydź ten, który trudni się sprawami wschodu.

Dwa bataliony ochotnikow gwardyi narodowey departamentu Sekwany udały się d. 3 do Bruxelli.

Do Roszelli przybył d. 27 Września okręt Amerykański z 160 podrożnemi, powiększey części Francuzami.

Mieszkańcy Saragossy obchodzili d. 26 Sierpnia urodziny Jenerała Suchet, rządcy tey prowincyi, oświeceniem miasta, faierwerkiem, i t. d.

Monitor zawiera następuiący

List Ministra spraw zagranicznych do Jenerała Armstrong, pełnomocnego posła Amerykańskich stanow we Francyi. z Altenburga d. 22 Sierpnia 1809.

"Mei Panie! Gdy J. C. K. Mość uwiadomiony został, że WPan wysełasz okręt do Ameryki, rozkazał mi zatem, abym WPanu doniosł o iego nieodmiennych zasadach, które kieruią i kierować będą iego postępowaniem względem wielkiego pytania, tyczącego się mocarstw neutralnych. — Francya przypuszcza zasadę: *wolny okręt, wolny towar.* Kupiecki okręt, który płynie opatrzony papierami swoiego rządu, iest pływaiącą osadą. Naruszyć go przetrząsaniem lub innemi samowładnemi czynami, znaczy zgwałcić granice osady; znaczy nadwerężyć niepodległość iey rządu. Morza nie należą do żadnego narodu; są wspólnem dobrem ludow i ku pożytkowi wszystkich. — Nieprzyiacielskie okręty kupieckie, które do prywatnych osob należą, powinny bydź szanowane. Osoby, które nie należą do boiu, nie powinny bydź iako jeńcy wcienni zabierane. Przy wszystkich swoich zdobyczach zawsze Francya szanowała prywatną własność. Składy i sklepy pozostały przy właścicielach; mogli iak chcieli swoiemi rozrządzić towarami. W tey właśnie chwili przechodzi przez woyska Francuzkie w Austryi i Niemczech kilkanaście bryk, ładownych powiększey części bawełną, które idą tam, gdzie ie kupcy przeznaczyli. Gdyby Francya przybrała była zwyczaie woyny morskiey, tedy wszystkie towary stałego lądu byłyby we Francyi skupione i stałyby się źrodłem niezmiernego bogactwa. Takie byłyby bezwątpienia uroszczenia Anglikow, gdyby tyle przemagali na lądzie, ile przemagaią na wodzie. Podobnie iak w czasach barbarzyństwa sprzedawanoby zwyciężonych iako niewolnikow i dzielonoby się ich własnością. Kupiecka chciwość wszystkoby sobie przywłaszczyła i powrot do barbarzyńskich zwyczaiow byłby dziełem rządu oświeconego narodu, który kunszta i obyczayność wydoskonalił. Rząd ten nie uznaie bynaymniey niesprawiedliwości swoiego kodexu morskiego. Z resztą mało pyta się o to, co iest sprawiedliwem, byle dla niego było zyskownem! — Jak tylko Francya mieć będzie siłę morską, odpowiadaiącą roz-

legł ści iey brzegow i iey ludności, ſtarać ſię Cesarz będzie uskuteczynić te maxymy i ziednać im powszechne przyjęcie. Prawo, albo raczey uroszczenie, zamykać iedną odezwą rzeki lub brzegi, ieſt rownie oburzaiące, iak nieprzyzwoite. Prawo nie może pochodzić z woli lub widzimi ſię interesſuiącey ſtrony, ale powinno wypływać z natury rzeczy. Mieysce iakowe ieſt właściwie w ten czas tylko zamknięte, kiedy ieſt od ſtrony lądu i wody opasane. Zamyka ſię zaś dla tego, aby nie doſtało poſiłkow, ktoreby przeszkadzały iego wzięciu. Na ow czas tylko można mieć prawo zabronić tam wniyścia neutralnym okrętom, bo attakowane mieysce znayduie ſię w niebezpieczeńſtwie bycia wziętem i panowanie nad nim ieſt w sprzeczce między iego posiadaczami i oblegaiącym; a zatem, oblegaiący ma prawo zabronić tam nawet neutralnym okrętom przyſtępu. — Samowładność i niepodległość bandery, ieſt rownie własnością neutralnych narodow, iak samowładność i niepodległość narodu. Kray może ſię innemu poddać, może zniszczyć swoią niepodległość i odmienić swoiego monarchę; ale prawa samowładności nie są podzielone, ani przedayne; nikt nie może z nich nic uſtąpić. — Angliia ogłoſiła Francyą w ſtanie zamknięcia, a Cesarz przez wydany w Berlinie wyrok oświadczył nawzaiem Angielskie wyspy w zamknięciu. Pierwszy środek oddalił neutralne okręty od Francyi; drugi zabronił im pływania do Anglii. Przez gabinetowy rozkaz pod d. 11 Liſtopada 1807 nałożyła Angliia opłatę na neutralne okręty i nakazała im pierwey przybilać do Anglii, niżeli do mieysc przeznaczonych. Przez wyrok pod d. 17 Grudnia tegoż roku ogłoſił Cesarz te okręty, iako wyzute z znaczenia narodowego, ktorych bandera była zgwałcona, poniżona i zdeptana. Ameryka dla uchronienia ſię gwałtu, ktory groził iey handlowi ten ſtan rzeczy, zamknęła swe porty, i lubo Francya, ktora tylko odwetu użyła, widziała przez to nadwerężony swoy interess i interess swych osad, pochwalił iednak Cesarz to poſtanowienie, lepiey bowiem wyrzec ſię wszelkiego handlu, niżeli uznać tyraniią panowania morskiego. Zamknięcie to zniesione zoſtało. Na iego mieysce zaprowadzono syſtema wyłączenia. Sprzymierzone przeciw Anglii mocarſtwa czynią wspólną sprawę, dążą do iednegoż celu; muszą iednakowych używać korzyści i na iednakowe są wyſtawione szkody. Porty Hollandyi, Elby, Wezery, Włoskie i Hiszpańskie nie będą żadnych używały zyskow, ieżeli te są dla Francyi zabronione. Dla wszyſtkich będzie razem handel otworzony lub zabroniony. — Francya, Mci Panie, uznaie więc zasadę wolności handlu neutralnych mocarſtw i niepodległość kraiow nadmorskich; szanowała ie aż do chwili, poki tyraniia morska Anglii, u ktorey nic nie ma świętego, i dowolne czyny iey rządu nie przymuſiły ią do odwetu, ktorego niechętnie użyła. Jeżeli Angliia cofnie swoie wyroki względem zamknięcia Francyi, tedy cofnie nawzaiem swoie Francya względem Anglii; ieżeli Angliia zniesie swoy gabinetowy rozkaz pod d. 11 Liſtopada 1807, tedy wyrok Medyolański upadnie. Handel Amerykański odzyska znowu całą swoią wolność i znaydzie wszelką opiekę i pomoc w portach Francuzkich. Lecz Amerykańskie ſtany muszą szczęśliwy ten wypadek przez swoią odwagę do skutku przywieśdź. Możesz naród, ktory chce bydź wolnym i samowładnym kłaśdź na iedney szali momentalny interess z wielkim interesſem niepodległości, utrzymaniem własnego honoru, samowładności i powagi? — Przyymiy WPan, Mci Panie,

zapewnienia, &c.

(Podp.) *Hrabia Champagny.* „

Tenże dziennik umieścił daley następuiący artykuł:

" Miasto Tripolis w Syryi, które przed kilku laty wybiło się z pod mocy Porty, powróciło teraz zupełnie pod iey panowanie. Jussuf Basza Damaszku trzymał od miesiąca Sierpnia roku przeszłego miasto osadzone i zdobył potem i iego zamek. Po dokończonem zdobyciu wyieżdzaiąc zwycięzca, zostawił wszystkim urzędnikom rozkazy, które przekonywaią o iego uszanowaniu, które zawsze miał dla nayiaśnieyszego Cesarza, Króla Włoskiego, i o szczególnym szacunku, który zawsze okazywał dla imienia Francuskiego. Jakoż pomimo nieładu, który pod czas rabunku panował, bandera nasza była świątobliwie szanowana. Jeżeli względem miasta Tripolis żadna nie zaydzie odmiana, do czego iednak nie ma podobieństwa, tedy poddani J. C. K. Mci, którzy udadzą się tam z chęcią w sprawach handlowych, znaydą, iak jeneralny konsul zapewnia, wszelkie bezpieczeństwo i pomoc. „

Dziś mowią powszechnie, że J. C. K. Mość w krótce do swey stolicy powroci.

Onegdsy był znowu senat zgromadzony.

Z Amsterdamu d. 7. Października.

Dworska nasza gazeta ogłosiła Królewski wyrok pod d. 1 b. m. tyczący się szlachty królestwa Hollenderskiego. Mocą tego wyroku konstytucyyna szlachta składać się będzie z dawney szlachty osiadłey w kraiu i zatwierdzoney przez Króla, tudzież z szlachty, którą J. K. Mość patentem do tego stanu wyniesie. Potomkowie dawney kraiowey szlachty, którzy przed wstąpieniem na tron J. K. Mci z kraiu się wynieśli i szlachta cudzoziemska, ieżeli w kraiu osiędzie, mogą bydź do konstytucyyney szlachty przyiętemi. Na przyszłość żaden Hollender nie może zaszczycać się zagranicznem szlachectwem lub innym iakowym tytułem. Wydawać tytuły hrabiow i baronow stosować się tylko mait do osoby. Wszystka konstytucyyna szlachta iest pomiędzy sobą rowna. Córki szlacheckie poki za mąż nie poydą, są szlachciankami. Wdowy poki za mąż nie poydą, używaią tytułu męża. Każda familiia szlachecka mieć będzie herb własny. Wszyscy szlachta maią prawo polowania w całem departamencie, w którym są osiedli, a hrabiowie i baronowie w całem królestwie, wedle przepisow i rozporządzeń względem polowania. Szlachcic nie może bydź tylko do sądu swoiego departamentu pociągany. W zbroyney obywatelskiey sile na officera tylko wezwany bydź może. Wieyskie domy i dobra szlacheckie maią wolność polowania w obrębie ustawami przepisanym. Nayunieyi połowa departamentowych radcow składa się z szlachty. W urzędowaniu szlacic ma pierwszeństwo przed nieszlachcicem, ieżeli razem zasiadaią. Szlachta mieć będzie osobny ubior. Każdy doletni szlachcic wykonać musi przysięgę zaręczaiącą wierność Królowi, posłuszeństwo konstytucyi i ustawie względem szlachty, &c.

Marszałek Dumonceau roskazał d. 30 Września zrobić most statkowy między Woendrecht i twierdzą Bath, przez co zapewniony iest zupełnie związek z wyspą Süd - Beweland. Liczna flotylia zasłania porobione około Bergenopzom i na wyspie Süd - Beweland fortyfikacye.

Do Antwerpii przybyło wiele okrętow z Hollandyi, które w drodze nie doznały żadney przeszkody.

— D. 10 — Telegraf tuteyszy był w poruszeniu. Oczekuiemy zatem ważnych doniesień.

Podług doniesień z Woendrecht pod d. 5

poczyniły tam zalewy wielkie szkody. Handel z wyspą Walheren iest surowo zabroniony.

Z Peterzburga d. 27. Września.

Były Królewsko-Szwedzki ambassador przy dworze tuteyszym, Baron Stedingk, przyiechał tu z Friedrichshamne. Nie wiadomo iednak ieszcze czyli tu na przyszłość będzie posłem.

P. Alopeus po powrocie z Friedrichshamne mianowany został taynym radcą.

W nagrodę usilnych i gorliwych usług Ministra woyny, Hrabiego Arakszeiew, maią mu woyska w stolicy nawet czynić iego sztabskapitanowi należące się honory.

Dodatek do dzisieyszey gazety dworskiey zawiera dalsze doniesienia o działaniach woyska Rossyyskiego w Moldawii, których treść następuiąca:

W zdobytey twierdzy Iszaktschi znaleziono 7 dział, 90 pudow prochu, 667 bomb i 9650 granatow. Uwolnionych zostało 800 chrześcian, których Turcy na niewolników obrócić chcieli, tudzież trzymanych 1500 Moldawianow i Bulgarow. — Przy obięciu Tultschi znaleziono tam 25 dział, 6400 kul działowych, 1023 rozmaitych ładunkow i 410 pudow prochu. — Z tey strony Dunaiu, gdzie znayduie się korpus Jener. porucznika Miloradowicza, zaszła d. 4 Sierpnia następuiąca potyczka: Woyska nasze zbliżyły się do twierdzy Gurgi, dla wywabienia z niey nieprzyiaciół. Gdy ci w liczbie 2000 jazdy wypadli z twierdzy i woyska nasze przeszło 3 wiorsty ścigali, rozkazał Pułkownik Grekow przypuścić do nich ze wszystkich stron szybki attak, który też z przykładną odwagą wykonany został. Lubo nieprzyiaciel rzucił się z nowym większą zapalczywością na naszych kozakow i co chwila odbierał z twierdzy posiłki, zniszczone iednak wszystkie iego usiłowania zostały i przymuszony był uciekać z utratą 300 ludzi w zabitych, 38 w poymanych, iedney chorągwi, &c. aż pod mury twierdzy. Walka ta trwała 3 godziny. — Twierdza Ismaiłow iest ciągle opasana. Flotylle z Tultschi i uyścia Dunaiu połączyły się na początku Sierpnia pod tą twierdzą, strzelaią do tamteyszych Tureckich statkow i rzuciły kilkanaście bomb do twierdzy. Jenerał naczelny Xiążę Bagration zlecił kierowanie oblężeniem tey twierdzy Jenerałowi Woinow. — Dalszem poruszeniom naszego woyska na tamtey stronie Dunaiu przeszkadzały twierdze Mattschin i Sirssowo. Po mocnem bombardowaniu poddała się pierwsza d. 17 Sierpnia na łaskę. Zawarta została dnia tego kapitulacya między Jenerałem Markow i dowódzcą twierdzy, a 18 obięły woyska nasze twierdzę. W wojenną niewolą zabraliśmy 28 officerow i 3100 żołnierzy; zdobyliśmy: chorągiew baszowską, 13 dział, 528 karabinow, 622 par pistoletow, 119 iuginałow, 150 pałaszow, 1500 kul działowych, 380 pudow ładunkow, 37 prochowych wozow, w każdym po 2000 ładunkow i 350 czecwertow mąki pszeniczney. Twierdza ta iest z położenia swego bardzo mocna ma procz tego cytadelę z skały, zewnętrzne szańce, dwa wały z nowemi palissadami, tak iż z małą załogą utrzymać się może przeciw 20,000 i więcey woyska. — Jenerał Miloradowicz przeprawił się d. 11 Sierpnia z swoim korpusem za Dunay. — Jenerał Platow rozpoczął d. 19 Sierpnia oblężenie twierdzy Girssowo i dawał do niey ognia z 4 batteryy. D. 22 poddała się ta twierdza na łaskę z całą załogą, która 1000 ludzi wynosiła. Zdobycie twierdzy Girssowo iest bardzo ważne i ułatwi dalsze działania na tamtey stronie Dunaiu. Za pomocą iey dowozy z lewego brzegu Dunaiu nie będą mieć żadney przeszkody, i woysko za Duna-

kim mieć będzie zawsze związek z woyskiem w Wołoszczyznie, co nieskończenie przyłoży się do iego działań. Jenerał naczelny rozkazał zaraz postawić most przy Girsowo, a tym czasem utrzymywana iest kommunikacya na promach. — Jenerał naczelny udał się d. 21 Sierpnia z głownym korpusem z obozu pod Matschin do Girsowo, a d. 22 stanął przy Dojan, skąd daley posuwać się będzie. — J. Imp. wynagradzaiąc okazaną w tych rozprawach odwagę zaszczycił Jenerała porucznika Platow orderem S. Włodzimierza pierwszey, a Jenerała porucznika Markow 2giey klassy; Jenerałowi Sas dał dobra w arędę.

Z Ostendy d. 1. Października.

Mamy tu teraz załogę z 6000 ludzi złożoną, z którą Senator, Jenerał Vaubois, rządzca naszego miasta, często odbywa obroty. Fortyfikacye tuteysze będą pomnożone. Mieysce Slykens, które po prawey stronie miasta leży, i nie potrafiłoby oprzeć się nagłemu napadowi, będzie znacznie ufortyfikowane. Slusy będą wielu szańcami zasłonione. Słowem miasto nasze będzie na twierdzę pierwszego rzędu wyniesione.

Z Londynu d. 24 Września.
(Przez Francyą.)

Wydany tu został następuiący rozkaz:

Z Horse Guards d. 18 Września.

" J. K. Mość rozkazał, ażeby wszyscy officerowie należący do regimentow, które znaydnią się na wyspie Walcheren, niezwłocznie do nich się udali. Maią się więc wszyscy do wsiądzenia na okręty do Deal udać. Wyięci tylko są, którzy chorobę dowiodą.

Z rozkazu Naczelnego Jenerała
Harry Calwert, je adju.

Zapewniaią ciągle, że Margrabia Wellesley będzie pierwszym ministrem po Xięciu Portland; inni przeznaczaią na ten stopień Lorda Lonsdale. Nie sprawdza się pogłoska, iakoby Lord Sidmouth (Adington) wszedł znowu do ministerium. Syn Lorda Melwilla, dotychczasowego pierwszego sekretarza do spraw Irlandyi, podaią na sekretarza woyny.

Od Margrabi Wellesleja nadeszły wczoray ważne listy przez Adjutanta P. Craddock, przybyłego z Kadyxu. Jenerał ten znayduie się w drodze do Anglii. Głowna kwatera Marszałka Beresford znaydowała się w Tomer.

Junta Sewilska iest do tego czasu, iak się domyślaią, rozwiązana. W Kadyxie oczekiwano, iż około 5 będzie regencya ogłoszona. Arcybiskup Toledu ma bydź regentem.

W Ameryce mniemaią, iż nowy Angielski poseł, P. Jackson, nie będzie przyięty.

Ponieważ pozwolenie żeglowania do Hollandyi kończy się w przyszły piątek, prosili zatem kupcy o przedłużenie; lecz im odmowione zostało.

Za miesiąc wyzdrowieie zupełnie P. Canning. Wszystkie pogłoski, iakoby do poiedynku powodem były przykre wyrazy, których P. Canning użył przeciw Lordowi Castlereagh względem wyprawy lub użycia do niey osob, są zmyślone. Przyczyną poiedynku była myśl P. Canning, ażeby Lord Castlereagh złożył swoy urząd, do czego nakłonił już był nawet Krola. Lord Castlereagh dowiedział się o tym podstępie i żądał od P. Canning zadosyć uczynienia. Ten wyparł się, poczem wyzwał go Lord Castlereagh na poiedynek.

Na wyspę Walcheren posełaią ciągle żywności. Powracaiący z Walcheren chorzy uzdrowioni bywaią dosyć prędko winem Porto. Pozostałemi na tey wyspie woyskami dowodzi Jenerał Coote.

DODATEK
DO № 86.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W E Srodę Dnia 25. Października 1809.

Radzca wydziału Edukacyi z Kommissyi do interessow Akademickich zaspakaiaiąc troskliwość obywatelską względem swych dzieci, których edukacya każdego dobrego oyca i matkę tak blisko obchodzi, donosi, iż iak tylko układ tak szkół parafialnych w byłym Cyrkule Krakowskim, iako szkoły Elementarney i normalney wzorowey u Swiętey Barbary i normalney Jędrzejowskiey, niemniey szkół Panieńskich, z woli Wysokiego Rządu Centralnego w tem odmienionym został, co istotnie stosownie do teraźnieyszego stanu rzeczy i dobra narodu Polskiego odmienionem bydź było powinno, otwarcie tych szkół iuż daley zwłoki żadney nie cierpi.

Szkoła więc Elementarna u S. Barbary, szkoły parafialne trywialnemi dawniey zwane na Kazimierzu, na Zwierzyńcu, u W W. SS. i na Kleparzu będą z dniem trzeciem Listopada otwarte i te aż do końca szkolnego roku dawanemi bydź nie przestaną.

Na rozpoczęcie, szkół Normalnych wzorowych u S. Barbary, szkół Normalnych w Andrzejowie, szkół Normalnych, dla Panienek w klasztorach S. Andrzeja, Przewielebnych PP. Norbertanek na Zwierzyńcu i w Imbramowicach, Przewielebnych PP. Wizytek i Prezentek u S. Jana wyznacza się dzień 11 Listopada roku bieżącego.

Dnia 23 Października 1809 roku.

Ant. Hr. Stadniski. Radzca wydz. Eduk. i Kommissyi do interessow Akademickich Prezes.

Z Londynu d. 18 Września.

(Przez Francyą.)

Z Powodu ostatniego poiedynku wylicza gazeta *Morning Chronicle* wszystkie zaszłe w Anglii sławne poiedynki. Pomiędzy dwiema ministrami nie było iednak dotąd poiedynku; ieżeli poiedynkowali się ministrowie, to z innemi osobami.

Lordowi Wellington posłano rozkaz, aby się w Portogalii trzymał, i że idą mu posiłki.

Flota w Ferrolu uzbroiona została naszem kosztem, ażeby do Kadyxu była przeprowadzona.

Mowią ciągle, że 7 członkow z dotychczasowego gabinetu pozostanie, a 6 będą dobrane z strony oppozycyyney.

Nie Romana, ale Jenerał Equa iest następcą Jenerała Cuesty.

Gdy Admirał Keates, który we czwartek z 11 liniowemi okrętami i wielu przewozowemi statkami z 5000 woyska do Anglii powrocił, odpływał z Skaldy, udała się Francus-

ka flotylla w liczbie około 200 armatnych szalup na niższą Skaldę, w celu zapewne działania zaczepnie przeciw wyspie Walcheren.

Między naszem woyskiem w wschodnich Indyach i tamteyszym rządem cywilnym panuie niezgoda, która może za sobą złe pociągnąć skutki.

Na pocztowym statku, który z wyspy S. Tomasza do Falmutu przybył, umarł kapitan i 11 ludzi na żołtą gorączkę.

D. 25 przybył okręt wynalazek z Buenos-Ayres z listami pod d. 8 Sierpnia, które donoszą, że Angielscy kupcy w Montevideo udali się do nowego rządcy o instrukcye względem handlu. Odpowiedział im na to, iż ma rozkaz nie dozwalać żadnego handlu na rzece Plata i utrzymać dawne ustawy zabraniaiące handlu cudzoziemcom na tey rzece. Spodziewano się nawet, że im każe się oddalić.

Poseł nasz, P. Jackson, miał iuż do Wasingtonu przybydź.

Pisma oppozycyyne mowią, że Lord Chatham wyniesiony będzie na Margrabię Flesingi.

Bankocetle nasze tracą teraz 4 od sta względem gotowych pieniędzy.

Gazeta Times mowi: Rossya, Francya i Austrya łączą się przeciw Turcyi.

Z Kopenhagi d. 10. Października.

Podróżni powiadaią, iż Angielski wojenny i wiele kupieckich okrętow rozbiło się w czasie ostatniey burzy przy Bornholm.

W prowincyi Danii do tak wysokiey ceny przyszły teraz żywności, iak w Fühnen.

Marynarze nasi w służbie Francuzkiey tak chwalebnie sprawili się w wielu okolicznościach, iż nietylko Xżę Pontecorvo, ale i Admirał Missiessi donieśli naszemu Królowi o ich chwalebnych czynach.

Przez teraźnieyszy pokoy, przez kosztowne podroże Gustawa IVgo, iego upor i chęć woyny, iak zaczął się do spraw Europy mieszać, utraciła Szwecya rożnemi sposobami następuiące posiadłości: Powiat Wismarski, wynoszący 6 mil kwadratowych i 11,200 mieszkańcow; Pomeranią, którey los wprawdzie nie iest ieszcze rozstrzygniony, z wyspą Rügen, 70 mil kwadratowych i 106,000 mieszkańcow; Finlandyą 3576 mil kwadratowych i przeszło 800,000 mieszkańcow.

Z Sztokolmu d. 29. Września.

Zatwierdzenie zawartego z Rossyą pokoiu odesłane wczoray do Petersburga zostało.

Mowią, że nadzwyczayny Poseł Adlerberg i sprawuiący dawniey interessa w Kopenhadze, P. Taube, wyznaczonemi są z strony Szwedzkiey pełnomocnikami do układow o pokoy, które w Jönköping odbywać się maią. Ze strony Duńskiey wyznaczonym bydź ma Szambelan Rosenkranz.

Od wielu lat nie było w Szwecyi tak obfitych urodzaiow iak roku tego.

Powróciły tu regimenta gwardyi.

Wczoray zgromadziły się zeymuiące stany, którym doniosł Król w mowie o zawartym z Rossyą pokoiu i przeczytać im rozkazał.

Z Prezburga d. 19. Września.

Podług doniesień z Konstantynopola odmowiła Porta żadaniu Angielskiego posła, P. Adair, ażeby wolny był przechod dla Angielskich okrętow i sprzymierzyńcow Anglii przez ciaśninę Konstantynopolską. Domyślaią się także, iż ieżeli nie przestanie nalegać o zaięcie niektórych wysp w Lewancie, tedy będzie musiał Konstantynopol opuścić.

Wielu wysokich urzędnikow Porty odmienionych zostało.

Rozmaite Wiadomości.

Listy z Gdańska pod dniem 10 Października donoszą, iż cena zboża znacznie się tam

podnioſła z przyczyny, że w Anglii żniwa niepomyślnie poszły. Częſte deszcze i zimna nie dozwalaiąc zbiorow, znaczną ilość zboża zepsuiy. Przyczyniła ſię także do podnieſienia targu w wiadomość, iż związki pomiędzy Anglią i Ameryką na nowo zerwane zoſtały.

Kuryer Litewski oddaie ciągle należne pochwały zapałowi Galicyanow, i w oſtatnim Nrze iego czytamy znowu naſtępuiący w tey mierze artykuł: — „ Galicyanie nieprzeſtaią znosić licznych ofiar na ołtarz oyczyzny. Miaſta iedne po drugich po obu brzegach Wisły obchodzą uroczyſtość zaprzyſiężenia na wierność Napoleonowi. Niedawno Opatow, Opoczno i Kielce wyſiliły ſię na okazanie powszechney radości. Mieszkańcy obu Galicyy przeięci są naymocnieyszym uczuciem. Zapał ich teraźnieyszy porownany ieſt przez pisma kraiowe z oziębłością, kiedy dawniey zaprzyſięgali na wierność. Widok natenczasowy przyszłości każdego przerażał, dziś przyszłość wszyſtkich cieszy. A zatem wypisane są nieprzyiemności, których obywatele doświadczyli od Auſtryakow. Prawo, ięzyk, zwyczaie, wszyſtko odmienione było: maiątki nieznały i w obce ręce przenoſiły ſię. Dziś urzędnik, żołnierz i obywatel, iednym węzłem spoieni, spolnym dobrem tchnący, do iednegoż celu zmierzaią.

C E N A   Z B O Ż

Na targu w Krakowie d. 23 *i* 24 *Paźdz:* 1809.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	50	do	62
— Zyta		50	—	56.
— Jęczmienia		32	—	40.
— Owsa		30	—	32
— Grochu		37	—	40.
— Kaszy iaglaney		76	—	84

[illegible]

w Imieniu Napoleona Wielkiego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiey, &c. &c.

Urząd Adminiſtracyyny Cyrkułu Krakowskiego podaie do wiadomości publiczney, że na dniu 28 i 29 Października b. r. przez publiczną licytacyą więcey ofiaruiącemu dochody miaſta Jędrzejowa na rok ieden, to ieſt czopowe, którego Pretium fisci 1370 Złr. 15 kr. Propinacya, którey Pretium fisci 1141 Złr. 40 kr.

Dochody zaś miaſta Zarnowca na trzy lata, iako to: Paſtwiska Zatoki w szacunku 50 Złr. 15 kr. Paſtwiska pod małemi Łanami 12 Złr. 10 kr. Łąki obrycia 164 Złr. Wyszynk wina 33 Złr. Wyszynk likieru 71 Złr. 15 kr. w Kommiſſoryacie Zarnowieckim, a to od 1go Liſtopada b. r. wypuszczone będą. — Chcący licytować też dochody, maią złożyć przed licytacyą tytułem wadii dzieſiątą część rocznego dochodu. O kondycyach zaś licytacyi maiący chęć licytowania dowiedzą ſię w Kommiſſoryacie w Zarnowcu będącym, gdzie tych dochodow licytacya przedsięwziętą będzie.

Henryk Xżę Lubomirski Prezes.

Wodzicki R. J. N.

W Krakowie d. 19 *Października* 1809 *roku.*

W Imieniu Napoleona Wielkiego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiey, &c. &c. Urząd Adminiſtracyi Cyrkułu Krakowskiego

Podaie do wiadomości publiczney, że na dniu 25 i 26 Października przez publiczną licytacyą więcey ofiaruiącem dochody miaſta Miechowa to ieſt:

Czopowe którego pretium fisci ieſt		.	1426 ryń.
Targowe detto	detto detto	.	61 ryń. kr. 15.
Czynsz z szkoły	detto detto	.	31 ryń.
Wyszynk wina	detto detto	.	25 ryń.

Czopowe na rok ieden, reszta zaś dochodow na trzy lata, a to od 1go Liſtopada 1809 w kancelaryi kommiſſoryatu Miechowskiego wypuszczone będą. Maiący chęć licytowania tych dochodow maią opatrzyć ſię w wadia, które dzieſiątą część licytować ſię maiącego dochodu

wynosić maią. O kondycyach licytacyi dowiedzieć się będzie można w Miechowie od kommissarza teyże sekcyi W. Stefana Wielkgłowskiego.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

Wodzicki R. J. N.

Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego podaie ninieyszemi do powszechney wiadomości, iż stosownie do rozporządzenia Wysokiego Rządu Centralnego dnia 16 Wrzenia b. r. podatek od mieszkańców wyznania Moyżeszowego pod nazwiskiem od świe Szabasowych i od koszernego mięsa opłacany, a teraz dla dogodności tego wyznania ludzi, iedynie na podatek od koszernego mięsa zredukowany, na wszystkie Kahały powiatu Krakowskiego razem, lub sekcyami, przez publiczną licytacyą na rok ieden, to iest od 1go Listopada 1809 aż do ostatniego Października 1810, w dzierżawę wypuszczony będzie.

Maiący ochotę dzierżawienia, maią się osobiście stawić dnia 30 Października r. b. o godzinie 10tey przed południem, w kancelaryi urzędu Administracyynego Cyrkułu Krakowskiego gdzie się dowiedzą o kondycyach dzierżawy. Każden chcący zadzierżawienia tego podatku z całego powiatu, ma się zaopatrzyć wadium wynoszącym w gotowiznie zł. ryń. 9000.

Z Urzędu Administracyynego Cyrkułu Krak. W Krakowie d. 7 Pazdzier. 1809.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

J. Wodzicki, R. J. N.

W Krakowie dnia 7go Miesiąca Października 1809 roku.

W Imieniu Napoleona Wielkiego, Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiey, &c. &c. Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego.

Odebrane rozporządzenie od Wysokiego Rządu Centralnego woyskowego obydwóch Galicyy pod d. 9tym Września r. b. Nr. 1725, które się tu niżey co do słowa wyraża.

"W zamiarze, aby zaradzić można, coraz mocniey czuć się daiącemu niedostatkowi monety zdatkowey, nim dzielnieysze środki przez Naywyższą Opiekę w tey mierze obmyślonemi zostaną, Rząd Centralny do urzędowey wiadomości podaie:

"Nayprzod, iż odtąd moneta miedziana w Xięstwie Warszawskim używana, w temże szacunku, w iakim tam kurs oznaczony, w kraiach tuteyszych, we wszystkich kassach powiatowych celnych i dochodowych odbieraną będzie.

"Powtore, iż podług wyroku JO. Xcia Naczelnego woysk Dowodzcy, moneta srebrna w Xięstwie Warszawskim cyrkuluiąca, w podwoynym szacunku względem bankocetlow Wiedeńskich i monety miedzianey tuteyszey w obydwóch Galicyach przyymowaną bydź może, a zatem i moneta zdawkowa srebrna w Xięstwie Warszawskim używana, w podwoynym szacunku, co do kursu w tuteyszych kassach, przyymowaną bydź powinna, to iest pół osmak srebrny 24ta część talara Pruskiego w sobie zawieraiący po groszy dziesięć, a szostaczek czyli dydek Pruski, po groszy ośm Polskich.

"J. C. K. Mci Napoleona Wielkiego Rządu Centralnego Galicyow Prezes. S. Ord. Zamoyski. — Maxymilian Lewicki R. C. W. Jeneralny Sekretarz.

Urząd Administracyyny tuteyszy, tak kassom powiatowym, celnym i Monopolicznym, w obrębie swego Cyrkułu znayduiącym się, iako też w ogólności do publiczney każdego podaie wiadomości, żeby stosownie do tego, każdy regulować i zachować umiał i starał się.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.

W Krakowie d. 19 Października 1809 roku.

W Imieniu Napoleona Wielkiego, Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiey, &c. &c.

Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego podaie do wiadomości publiczney, że na dniu 29 i 30 Października b. r. przez publiczną licytacyą więcey ofiaruiącemu propinacyi miasta Proszowic, którey Pretium fisci iest 2505 Złr. w kancelaryi Kommissoryatu Proszowskiego na lat trzy od 1 Listopada 1809 roku wypuszczoną będzie. Chcący licytować, maią przed zaczęciem licytacyi dziesiątą część szacunku ustanowionego, do rąk W. Kommissarza Zelińskiego, u którego razem o kondycyach licytacyi wiadomość zaciągną.

Henryk Xiążę Lubomirski, Prezes.

Wodzicki, R. J. N.